

Басты бет / Заңнама / Заңнама

"Адвокаттық қызмет туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 20-бабы 3-тармағының Қазақстан Республикасының Конституциясына сәйкестілігі туралы

Қазақстан Республикасы Конституциялық Кеңесінің 1999 жылғы 2 шілде N 12/2 Қаулысы

← Қайта оралу

Қазақстан Республикасының Конституциялық Кеңесі Төраға Ю.А.Ким, Кеңес мүшелері Ж.Д.Бұсырманов, А.К.Котов, Қ.Ә.Омарханов және В.Д.Шопин қатысқан құрамда, Қазақстан Республикасының Әділет вице-министрі С.М.Жалыбиннің, Бас прокуратура департаментінің аға прокуроры Ү.Ш.Сейітқазиннің, Қазақстан адвокаттар одағы президиумының мүшесі, Ақмола облыстық адвокаттар алқасының төрағасы Ғ.Ыбраеваның және "Интерколледж" Қазақ аумақаралық адвокаттар алқасының мүшесі Н.Е.Жанәбіловтың қатысуымен ашық отырысында Алматы қалалық сотының "Адвокаттық қызмет туралы" [Z970195_](#) Қазақстан Республикасы Заңының 20-бабы 3-тармағының Қазақстан Республикасының Конституциясына сәйкестілігі туралы ұсынымын қарады.

Баяндамашы - Конституциялық Кеңестің мүшесі А.К.Котовты, отырыс қатысушыларын тыңдап, тәуелсіз сарапшы - заң ғылымдарының кандидаты М.К.Өмірқұловтың қорытындысымен танысып шығып және қолда бар материалдарды зерделей келе, Қазақстан Республикасының Конституциялық Кеңесі мынаны анықтады:

1999 жылғы 8 маусымда Қазақстан Республикасының Конституциялық Кеңесіне Алматы қалалық сотының, жоғарыда көрсетілген соттың шаруашылық істер жөніндегі алқасының өндірісінде Алматы қаласы прокурорының Алматы қаласының "Интерколледж" Қазақ аумақаралық адвокаттар алқасының құрылтайшылық құжаттарын жарамсыз деп тану туралы Алматы қаласының әділет басқармасына, Алматы қаласының әкіміне, Алматы қаласының "Интерколледж" Қазақ аумақаралық адвокаттар алқасына талабы бойынша N 147 пд/8 іс қаралуда деп көрсетілген ұсынымы келіп түсті.

Алматы қалалық соты, "Адвокаттық қызмет туралы" Қазақстан Республикасы Заңының "облыстық республикалық

Қазақстан Республикасы Заңының бөлігінің, республикалық маңызы бар қаланың және астананың аумағында бір адвокаттар алқасы құрылуы және әрекет етуі мүмкін" деп белгілейтін 20-бабы 3-тармағының нормасы, қызметі "Қоғамдық бірлестіктер туралы" Қазақстан Республикасының Заңымен реттелетін, Қазақстан Республикасы азаматтарының бірлесу бостандығына құқығын баянды ететін Конституцияның 23-бабы 1-тармағының нормасына, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Конституциясының 39-бабы 1-тармағының нормасына қайшы келуін көріп, іс бойынша өндірісті тоқтата тұрған.

Мәселені мән-жайлы қарауда Конституциялық Кеңес мынаны ескерді.

Қоғамдық бірлестіктердегі еркін мүшеліктен айырмашылығы, адвокаттар алқасы адвокаттық қызметпен шұғылдануға құқы бар тұлғалардың қатарынан, Қазақстан Республикасы Конституциясының 13-бабының 3-тармағына сәйкес әркімге, соның ішінде заңда белгіленген жағдайларда тегін, білікті заң көмегін көрсету үшін ("Адвокаттық қызмет туралы" Заңның 6-бабы) және қылмыстық істерді қарауда міндетті түрде қатысу тәртібінде (Қазақстан Республикасы Қылмыстық іс жүргізу кодексінің 71 бабы [Z970206_](#)) құрылады.

"Адвокаттық қызмет туралы" Заңның 27-бабына сай, адвокаттық алқаларға мүшелік міндетті болып табылады және бірқатар арнайы талаптармен шартталады, ал адвокаттардың қызметі Қазақстан Республикасы Президентінің "Лицензиялау туралы" конституциялық заң күші бар 1995 жылғы 17 сәуірдегі Жарлығының 10-бабының 4) тармақшасына сәйкес лицензиялауға жатады.

Мемлекет облыстардың, республикалық маңызы бар қаланың және астананың аумағында әрекет ететін бірыңғай адвокаттар алқасына жеке және заңды тұлғаларға білікті заң көмегін көрсету, еңбек ақысын төлеу заңмен мемлекет есебіне жатқызылған бұл адвокаттар алқалары мүшелерінің сот төрелігін жүзеге асыруға қатысуын қоса отырып, конституциялық-құқылық міндетін жүктейді (ҚІЖК-нің 71-б. және АІЖК-нің 90-1-б.)

Аймақтық және жергілікті қоғамдық бірлестіктерге мүше болу лицензиялаумен шартталмаған; Конституцияның 5-бабымен және "Қоғамдық бірлестіктер туралы" [Z960003_](#) Заңның 4-бабымен қоғамдық бірлестіктерге мемлекеттік органдардың қызметін жүктеуге жол берілмейді.

Ескерту. Дәлелдеме бөлігінің 7-ші абзацына өзгерту енгізілді - Қазақстан Республикасы Конституциялық Кеңесінің 2007.11.08. N 9 Қаулысымен.

Адвокаттар алқасына жеке тұлғалар да (адвокаттар), заңды тұлғалар да (заң консультациялары, қалалар мен елді мекендердегі, соның ішінде бір адвокат құрған, адвокаттық кеңселер ["Адвокаттық қызмет туралы" Заңның 32, 33 баптары]) кіруі мүмкін. Сол арқылы "Адвокаттық қызмет туралы" Заңмен заң көмегін көрсету үлгісінің көп түрлілігі мен жеңілдігі және жеке және заңды тұлғалардың оларды таңдап алу бостандығы қамтамасыз етілген. Қоғамдық бірлестіктерге, олар туралы заңға сай, өз мүшелерінің мүддесін көздеп кәсіби дайындығына және қоғамдық қызметінің түріне қатыссыз тек қана жеке тұлғалар кіреді.

Демек, адвокаттар алқасы өзгеше, коммерциялық емес заңды тұлғалардың дербес ұйымдық-құқылық формасы болып